

לשתיהן נפסק עונש זהה: 14 ימי מאסר על-תנאי. על ביצוע אותה עבירה. "הופתעתי כששמעתי את זה. התכוונתי להרבה יותר. הקצינה התחילה להגיד: '14 יום מחבוס' ואני כבר דמיינתי את עצמי בכלא כאסירה. פיתאום שמעתי אותה מוסיפה: 'על תנאי'. נדהמתי. הם עשו לי טריק, ואני בטוחה שההוראות לכך הגיעו מלמעלה."

אסיה חסון יצאה מהכלא. הצעירה, שר שירתה כחוק שירות צבאי סדיר מלא בסיני, ובחלומותיה השחורים לא תיארה לעצמה כי תהיה אי פעם בכלא. עזבה את כלא 400, כשהיא לבושה שוב בבגדים אזרחיים. הלב דפק. מהדורות-החדשות ברדיו מסרו כי צעירה אחרת הסגירה את עצמה במיטרה הצבאית: רינת לוי.

רינת: "רוצה

מישפט פומבי"

ר ק עם ממשלה כזאת זה יכול לקרות. בשבוע שעבר, בשעות הבוקר, אני מגיעה ממיפקדת המיטרה הצבאית לשלישות. מקבלים אותי אנשי צבא ושעה ארוכה מנסים לשכנע אותי

רחי דיאמנט בחוגי-בית
"לא אנסו ולא שדדו"

רחי (משמט) בשירות-חובה
"עם מיגון דעות רחב"

שאני בכלל לא עריקה. מה פיתאום? קרתה טעות!"

בציניות מהולה בתדהמה סיפרה רינת לוי (22) כיצד לא נעצרה על-ידי הצבא בעוון עריקות. הצעירה הנלהבת, ששערה השחור כפחם יורד כפראות על כתפיה, היא, לדבריה, עריקה כבר חודשיים. צווי התייצבות למילואים הגיעו לביתה בזה אחר זה. רינת החזירה את כולם ליחידתה. "את לא עריקה, לא יהיה שום מישפט. את יכולה ללכת." אמרו לה אנשי הצבא שסבבו סביבה בשלישות הראשית. היה זה אחרי שרינת הסגירה את עצמה ל-מיטרה הצבאית, במגמה לגרום למישפט פומבי שיעורר שוב את בעיית התיקון בחוק גיוס הבנות.

"זאת היתה אחת הדרכים לסגור לי את הפה. הם הוציאו לי את הרוח מהמפרשים ונתנו לי הזדמנות נוספת לשתוק. המרץ שלי, והנכונות ללכת עד הסוף, הרתיעו אותם. והם החליטו לומר לי שאני לא עריקה. באתי ישר עם הצהרות שאני מוכנה להישפט לפני בית-דין צבאי פומבי על עריקות. היו יכולים לדון אותי לחמש-עשרה שנות מאסר, אך העדיפו למנוע בכל מחיר את העלאת נושא גיוס הבנות."

"למרבה האירוניה, הגיעה אליה השבוע ההוכחה היחידה מצה"ל, כי אמנם היתה עריקה. צו שהגיע לביתה ביטל בדיעבד את צווי-המילואים שקראו לה להתייצב בחודש ינואר. בצו המבטל נאמר, כי שירות-המילואים, שאילו נקראה, בטל ומד בוטל, אך לא נאמרה אף לא מילה אחת על הפטור שכביכול ניתן לה. הם נתנו לי צ'אנס נוסף לשתוק. בוודאי ישלחו לי עוד ועוד צווים, אך לא אותר. לא אותר. לא אתייצב למילואים ואדרוש מישפט צבאי פומבי. במישפט כזה אני יכיר לה לקבל עד חמש-עשרה שנות מאסר, אבל לא איכפת לי!"

זו אינה המילחמה הראשונה שלה לשי-גוי חוק. שגוראה לה בלתי-צודק. הצעירה הנמרצת לחמה בעבר נגד השינוי בחוקי ההפלות, השתתפה בהפגנות וניסחה כרי וות. רינת התמירה היא חברת התנועה הפמיניסטית, והשתתפה במאבקי התנועה. חברותיה הסבירו: "היא אחת שהולכת עד הסוף!"

"כל הקיבוץ על הרגליים." אמרה לה אחותה, רבקה. כאשר טילפנה רינת לקיר בוץ רעים. העיתונות היומית מסרה כי היא נמצאת באותה שעה בכלא צבאי, בעוד שלמעשה התעקש משרד-הביטחון שלא להגיע לידי כך, ולא להתייצב מולה במישפט. אפילו במחיר שיחרור עריקה משירות המילואים. חברים רבים בקיבוץ הכירו אותה. רינת, חברת הקיבוץ בעבר, ניסתה לא אחת לשכנע את חברותיה למחות בדרך זו או אחרת על החוק המפלה. רינת לוי שירתה שירות סדיר מלא, לפני שנתיים, ביחידת שיריון קרבית, שעה שבנות דתיות, שפוטרן משירות תמורת הצהרה, התקדמו במסלול חייהן באוניברסיטאות או במקומות עבודה.

"הפעם יהיה מישפט פומבי. היא אינה ותרנית." סיפרו חברותיה הנרגשות. אמה, רחל, נראתה נרגשת פחות. היא כבר רגיה לה למעשי בתה. הנראים בלתי-שיגרתיים. "החלטתי לנסוע לחוץ לארץ אחרי השי-רות הצבאי. רציתי לנסוע לבד, פשוט לבד. זו הדרך הטובה ביותר להכיר את שים, לבקר במקומות מיוחדים. יום אחד אני באה אל אמי ואומרת: אמא, אני נוסעת השבוע לחוץ לארץ. היא נדהמה. לא ציפתה לצעד כזה. אפילו לא נחתה לה ללוות אותי למטוס. רק כשהייתי בתוך המטוס קיבלתי הלים. זה היה שיגעון להי-פרד מכולם במפתיע ולצאת למסע באי-רור פה. חזרתי אחרי ארבעה חדשים.

"גם המסע אל הכלא. כמחאה נגד החוק,

רינת לוי בשירות-חובה וכישיבת "שרות שווה"

"הוציאו לי את הרוח מהמפרשים"

להילחם עליהם. אך כל הזמן ההורים תמכו במאבק שלי לשירות שווה." סיפרה אופירה. האב לא הגיב גם כאשר התזירה בתו לראשי-המשלה את פינקס-החבר שלה בתנועת-החרות.

במיכתב שצורף אליו כתבה: "תנועת-החרות נותנת היום יד לאי-קיום העקרונות שעליהם היא נלחמה, ושלמענם יצאה כש-ליחת הציבור התומך בה. על-ידי קבלת חוק-שירות-ביטחון-בנות הפרה התנועה את העקרון הרביעי בעקרונותיה... הבטחת זכויות האדם, האזרח, לחופש מצפוני, ונגד

נראה לי שיהיה ממושך. אך עשו לי טריק. לא מישפט ולא שום דבר, ואני בחוץ. אך גם כשישלחו לי את צו-המילואים הבא — לא אתייצב. אני רוצה מישפט פומבי!"

אופירה: "חברי

הליכוד מלכלכים!"

"אני לא יכולה להיות חברה במיפ-לגה שהביאה את החוק הזה. חברי המיפלגה הזאת מלכלכים. הם מפשלים. הם סטו ביגלל הכיסאות!"

כך, בסלאנג של צעירים, פלטה אופירה גראוויס (22) את מה שמעיק על לבה. ההצהרה הוזהרה אפילו את חברותיה הטובות, שקודם לכן לא העלו בדימויון שצעירה שקטה ומופנמת מסוגלת למעשה מחאה כזה.

אופירה, חברה בתנועת-החרות מגיל 14, החזירה בועם את פינקס-החבר שלה למני חם בגין. הצעירה, הגרה עם הוריה בדרום תל-אביב, עשתה זאת כמחאה על התיקון בחוק שירות הביטחון, שמאפשר השתמ-רות המונית של בנות על סמך הצהרה שהן דתיות.

אופירה הסטודנטית שירתה שירות צב-אי מלא. קשריה עם תנועה החירות החלו

אופירה גראוויס
עם תמיכת ההורים

"מהגיל שעמדתי על דעתי." כדבריה. אביה, מרדכי, חבר לח"י לשעבר, ישב שלוש שנים בכלא באריתריאה, מ-1944 עד 1948. חברי-המעצר היה מרדכי ציפורי, כיום סגן שר-הביטחון, האיש המנהל את מסע השתקתן של הצעירות המוחות. מאחר שעזר וייצמן מסרב לעשות את העבודה המלוכלכת. כיום תומך האב בשתיקה במעשי בתו. אבא אמר שיש דברים יותר חשובים

ציפי בנש

"שציפורי לא יחשוב אותנו לאידיוטיות"

כל אפלייה על רקע עדתי. מעמדי או מיפלגתי.

"המצב שנוצר היום מאפשר לכל בת. הרוצה בכך, להשתמש מכל מילוי חובה למען המדינה. בעוד שבנות אחרות, אשר אינן רוצות להתחמק ממילוי חובתן האז-רחית, לא רק משרות שנתיים, אלא נקי-ראות היום לשירות-מילואים. וכך נגרם להן סבל במהלך חייהן הסדיר. חוק זה גורם לאפלייה על רקע דתי."

כך כתבה לראש תנועת-החרות הצעירה, שלדבריה "באה מבית חרותניקי מובהק." לא אצביע בעד המיפלגה הזו אם המ-דיניות הן תימשך. בבחירות האחרונות הצבעתי לליכוד, אך אם לא יהיה שינוי בנושא הזה, בפירוש לא אצביע בעד ה-מיפלגה הזו." אמרה אופירה בכעס.

רחל: "החוק הזה

מפחיד אותי!"

רחי דיאמנט הלכה השבוע למילוי-אים אבל היא חושבת שהיא אחת ה"פראייעריות של המדינה".

(המשך בעמוד 34)